

SCENEBILLEDE FRA Thisted Amatørteaters første forestilling i december 1946 "Vintersolhverv". Yderst til venstre Jørgen Miltersen i rollen som en betjent. Han er i øvrigt stadig aktiv som journalist i dette blads spalter. Foto: Lokalhistorisk Arkiv

HISTORIEN I BILLEDET

Thisted forlader "alt diletanteri"

Af Orla Poulsen
Lokalhistorisk Arkiv
for Thisted Kommune

THISTED: Det gælder om at holde balancen, når man bevæger sig ud på de skrå brædder. Hvad enten det er i et forsamlingshus, i en rigtig teatersal, eller på den scene af græs, andre foretrækker. Og så gælder det selvfølgelig om at huske replikkerne.

I Thy har man været god til både dét med balance og replikker. Der er en stor tradition for diletant og amatørskuespil. Den lokale historie viser, at der heller ikke er blevet gået af scenen for eksperimenter og fornyelse. Blandingen af virkelighed og illusion, forkældning og ny identitet har til alle tider – sådan forekommer det – haft tag i thyboer i alle aldre. De midlertidige sociale fællesskaber omkring teaterprojekterne er med på rollelisten med længerevarende afsmittende virkning rundt om på egnen. At spille komedie er skam alvorlig sjov. Kan være det.

Det var ikke i 1946, det hele begyndte, men ingen kunne være i tvivl om, at der netop dette år – i august 1946 – var noget nyt på vej i Thisted. Byen var kendt for sine mange diletantkomedier, og skønt kvaliteten ikke altid skal have været den højeste, så var der et stort og trofast publikum. Forlystelserne var få, og man tog, hvad der kom på bordet.

De sædvanlige travere

"Man savnede imidlertid plan i arbejdet, og mange gange blev det i interesserede kredse overvejet, om man ikke skulle forlade alt dilet-

ELSE ANDERSEN – medvirkede i Thisted Amatørteaters første forestilling i 1946. Hun blev året efter udtaget til at spille med i en opførelse af Holbergs "Henrik og Pernille" ved et stort verdensudstillingsstævne i Prag. Hun startede sin "karriere" i realskolens gymnastiksal ved de årlige skolefester.

Foto: Lokalhistorisk Arkiv

tanteriet og starte et fast amatørteater med bestemte formål og fremtidslinjer". Sådan kan man læse i dette amatørteaters scrapbog, der for nylig er indgået i Lokalhitorisk Arkivs samling. Og formålet var "at opføre dramatiske arbejder".

Man ville væk fra "de sædvanlige travere, hvis ofte underlødige indhold ikke berettigede, at store kræfter sattes ind." Ambitionerne fejlede ikke noget. "Man skulle søge at finde frem til at opføre ting af god kvalitet, hvad enten det drejede sig om lystspil eller stykker af mere alvorlig karakter".

Den socialdemokratiske avisredaktør Clemmen Brunsgaard blev den første formand for Thisted Amatørteaterforening. I bestyrel-

sen sad konditor E. Stougaard, kommuneassistent Carsten Clausen, Karin Jørgensen og journalist Egon Bertelsen – der i øvrigt arbejdede på Thisted Socialdemokrat.

Få måneder efter den stiftende generalforsamling kunne Thisted Amatørteater præsentere den første forestilling – amerikaneren Maxwell Andersons skuespil i tre akter "Vintersolhverv". Med en imponerende rolleliste: Emil Stougaard, Erik Friis, Poul Damsgaard, Else Andersen, Carsten Clausen, Ove Hansen, Grethe Bagger, Inger Svalgaard, Viggo Døy, Jørgen Christoffersen, Kai Abildgaard Jacobsen, Henning Andersen, Børge S. Jensen, Karin Jørgensen, Henning Jørgensen, Knud Møller, Tage Pedersen og Jørgen Miltersen. Tre af dem havde endda to roller at tage vare på i forestillingen på Hotel Aalborg.

En smuk succes

Og modtagelsen af den første forestilling? Mr. Nobody betegnede i Socialdemokraten forestillingen som "en smuk succes". Der var ikke fuldt hus, men dog et stort publikum. I Thisted Amts Tidende skrev E.L.: "At en ny-startet amatørteaterforening lægger ud med et stykke, der varer næsten fire timer, turde vist kaldes et stift stykke! Men Thisted Amatørteater slap godt fra eksperimentet. Amatørerne havde ære af forestillingen, men man hilste det dog med tilfredshed, da foreningens formand oplyste, at man næste gang ville vise et lystspil". Thisted Amtsavis' anmelder NN hav-

HANS OTTO Jørgensen var med som instruktør fra Thisted Amatørteaters start og var aktiv i mange år. Han har haft stor betydning for amatørteater-bevægelsen over hele landet. Foto: Lokalhitorisk Arkiv

de oplevet en flok unge, der ikke spillede, men var de personer, de fremstillede. Det tjente ikke mindst instruktøren, Hans Otto Jørgensen, til stor ære.

Hans Otto Jørgensen skal vise sig at blive en nøgleperson i amatørteatrets lokale historie. Gennem en menneskealder frem til sin død 78 år gammel i 1989 var han et aktivt teatermenneske, der fik stor betydning for de lokale amatører. Fra sin tidlige ungdom interesserede han sig for litteratur og teater. Evnerne som iscenesætter og instruktør udviklede han i Thisted Amatørteater gennem en årrække, og der var snart bud efter ham fra hele landet. Han rejste rundt og underviste teateramatører og udgav flere bøger om sine teatererfaringer. Han udgav bladet "Rampelyset",

der efter 1948 blev landsdækkende medlemsblad for Dansk Amatørteater Samvirke, som han var med til at oprette.

Hvad enten det har været som aktiv for eller bag diletantscenen, i et amatørteater eller slet og ret i en teatergruppe – som det senere

kom til at hedde - alle har spillet en rolle og i fællesskab hovedrollen i en væsentlig forestilling i den lokale historiebog.

FAKTA

HISTORIEN I BILLEDET – BILLEDET I HISTORIEN

■ Har du gamle film eller fotografier? Så er Lokalhitorisk Arkiv for Thisted Kommune interesseret.

■ Arkivet opfordrer derfor sammen med Thisted Dagblad thyboer og hannæsboer til at kigge efter i skuffer og andre gemmer efter spændende lokalhistorisk materiale.

■ Billeder og film kan indleveres til Lokalhitorisk Arkiv både i Hurrup på biblioteket og i Thisted i J.P. Jacobsens hus.

■ Arkivet scanner de gamle billeder ind og kan også sagtens bruge billeder, man selv har scannet ind i ordentlig teknisk kvalitet.

■ Rubrikken "Historien i billedet" optræder jævnligt i Thisted Dagblad i håbet om, at det øger billedbidragene til Lokalhitorisk Arkiv.